

TIVIA

3/2025

news

ICT JOHTAMINEN

YHTEISTYÖN VOIMA
KUNTIEN
TIETOHALLINTO-
JOHTAMISESSA

TIETOHALLINTO-
JOHTAJAN ROOLI
MUUTTUVASSA
MAAILMASSA

DIGITRANSFORMAATIO
ON KESTÄVYYS-
SUORITUS

PÄÄKIRJOITUS

TIETOHALLINTOJOHTAJAN ROOLI NYKYPÄIVÄN LIIKETOIMINNASSA

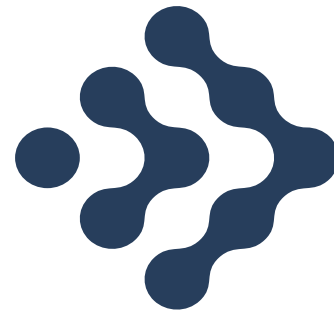
Suomessa työskentelee noin 2000 ammatilaista jonkinlaisen IT-johtajan nimikkeeseen alla. Tietohallintojohtajan rooli on lähes 50 vuotta vanha, mutta vasta viime vuosikymmenellä rooli on muuttunut kustannustehokkaiksi IT-palveluihin keskittymisen sijaan osallistumiseen liiketoiminnan johtamiseen, strategiatyöhön, liiketoimintamalleihin ja digitalisen muutoksen toteuttamiseen.

Edelleen vaaditaan hallinnollisten ja teknisten tietojenkäsittelyn palveluiden tuottamista, mutta IT-asioiden muuttuessa osaksi strategiakokonaisuutta, vaatimukset ovat siirtyneet liiketoiminnan jatkuvuuden varmistamiseen ja lisäarvon tuottamiseen. Teknologian avulla tuodaan kilpailukykyä ja tietohallintojohdolta vaaditaan selkeää näkemystä tulevaisuuden teknologioista ja niiden kyvystä tehostaa liiketoimintaa ja tuottaa entistä parempaa kannattavuutta.

Yhteistyökyky liiketoimintojen ja toimitusjohtajan kanssa on välttämätöntä. Ilman läheistä suhdetta liiketoimintaan ja strategiatyön kehitykseen, tietohallinnon rooli muuttuu reaktiiviseksi ja saavutetut hyödyt ovat vähäisiä. Organisaation onkin aina helpompaa keskittyä operatiivisiin haasteisiin, kun lähteä rakentamaan laajempaa muutosta johtamisesta prosessien kautta kokonaisarkkitehtuuriin.

Nykypäivän strategiatyön keskiössä digitalinen johtaminen, jossa tietohallintojohtaja toimii horisontaalisena moniosaajana ja teknologian airuena kaikkia organisaation tahoja tukien.

Pete Nieminen
Kempower Oyj, CIO
ICT Leaders Finland,
puheenjohtaja

TIVIA

JULKAISIJA
TIVIA ry

PÄÄTOIMITTAJA
Juha Lappi

TOIMITUSKUNTA
Veli-Pekka Kilpeläinen
Pete Nieminen
Timo Piiparinen

ULKOASU JA TAITTO
Visionomi

YHTEYSTIEDOT
TIVIA ry
c/o TIVIA Infuture Oy
Firdonkatu 2 T 63
00520 Helsinki
tivia@tivia.fi
tivia.fi

YHTEISTYÖN VOIMA KUNTIEN TIETOHALLINTOJOHTAMISESSA

Teksti: Juha Matilainen, Tietohallintojohtaja, Kalajoen kaupunki

Suomessa on kaikkiaan 308 kuntaa, jotka ovat hyvin eri kokoisia ja taloudellisen tilanteensa osalta eri asemissa. Tietohallintojohtaminen voi olla kunnissa omina tehtävinään tai osoitettu osaksi muuta tehtäväkuvaa, mahdollisesti ilman aiempaa kokemusta tietotekniikasta tai tietohallintojohtamisesta.

Organisaatioiden koosta ja talouden tilasta huolimatta, kaikkiin kuntiin kohdistuvat samat kyberturvallisuushat ja toiminnan vaatimukset. Näiden lisäksi kunnilla on kasvava tarve pysyä mukana yhteiskunnan digitalisaation kehityksessä, säilyttäen kuitenkin taloudellisen itsenäisyytensä. Yhtälö on hyvin hankala julkisen rahoituksen ja kehitystuen vähentyessä, joten kuntien väliselle yhteistyölle on tilausta. Kuntien yhteiskehitys tarjoaa mahdollisuuden käyttää tarpeellista ulkoista osaajavoimaa mahdollisimman taloudellisesti ja yhteistyö näyttääkin lisääntyvän kuntien tietohallintojen välillä.

Hyviä kuntien yhteistyön alustoja ovat olleet kuntien väliset digikehityshankkeet sekä kuntaliiton järjestämät kuntien tietohallintojohtajien kohtaamiset ja hanke-esittelyt, joissa pääsee tutustumaan kuntien digikehityshankkei-

siin. Kuntien tietohallintojohtajien verkostosta löytyy paljon yhteistyökyvykkyyttä, mikäli vain löytää tiedon, että toinen kunta on tehnyt jo toteutuksia ja kokeiluja suunnitellun aihepiirin ympärillä. Yhteydenpito kuntien tietohallintojohtajien välillä tuo arvokasta lisäarvoa toiminnan kustannustehokkaalle kehittämiselle.

Kuntien tietohallinnoissa kannattaa kohdistaa katse myös yksityisen sektorin toimijoihin ja tilaisuuksiin, joissa pääsee kuulemaan yksityisten toimijoiden kokemuksia ja parhaita käytäntöjä digikehityksen ja esimerkiksi tietoturvaratkaisujen toteuttamisen osalta. Olen kohdallani havainnut, että usein yksityinen sektori on jo kokeillut niitä teknologisia ratkaisuja, joiden käyttöönottoa harkitaan kunnissa.

ICT Leaders Finland – ILF

on TIVIAssa toimiva teemayhdistys. Se on toteuttanut vuonna 2024 useita tilaisuuksia, joissa on käsitelty muun muassa tietohallintojohtamisen nykytilaa, tietoturvaa ja digiosaamista hallitustyössä. Suosittelemme kaikille lämpimästi liittymään mukaan yhdistyksen toimintaan ja verkostoitumaan.

Tietohallintojohtajan tehtävä on kyseenalaistettu säännöllisesti. Roolin on enustettu häviävän digijohtajien (CDO) tai teknologiajohtajien (CTO) myötä, kuten myös teknologian ja tekoälyn kehittymisen johdosta. Tulevaisuuden ennusteista huolimatta tietohallintojohtajan tehtävä on kuitenkin entisestään voimistunut ja sen merkitys kasvanut.

Tietohallintojohtaja versio 2.0 on monen osaamisen yhdistelmä, joka toimii yrityksessä usein eri rooleissa. Tietohallintojohtaja versio 2.0 ymmärtää teknologioita, arkkitehtuuria, dataa, kyberturvaa, monitoimittajayhteistyötä ja sen toimivuutta, regulaation vaatimuksia, yritysjärjestelyjen tarpeita, liiketoimintaprosesseja, henkilöstö- ja asiakaskokemusta, digitaalisia palvelupolkuja ja käyttäjäkokemusta sekä vielä näiden lisäksi muutosjohtamista ja organisaatiokulttuurin kehittämisen tarpeita. Melkoisen hengästyttävä luettelo.

Tietohallintojohtaja edistää kehitystoimenpiteitä ja samalla tasapainoilee päivittäisen arjen sekä sen haasteiden kanssa. Laajan kokonaisuuden lisäksi tie-

tohallintojohtaja arvioi nykytilannetta peilaten menneeseen ja katsoen tulevaisuuteen konkretisoiden pitkän tähtäimen visiot ja suunnitelmat toimenpiteiksi. Tietohallintojohtaja ymmärtää sisäisten prosessien merkityksen ja siten vaikuttaa sekä tukee toimillaan toimintatapojen muodostumista, muutosjohtamista ja yrityskulttuurin rakentamista. Tietohallintojohtaja toimii tulkkina liiketoiminnan ja teknologian soveltamisen välillä yrittäen luoda eri osapuolille konkretiaa ja selkeyttää tarvittavia toimenpiteitä. Toimissaan eri toimintojen kanssa hän pystyy hahmottamaan ja kommunikoimaan yhteistä kokonais kuvaa.

Tietohallintojohtajan vastuu ei vaikuta supistuneen tai merkitys vähentyneen. Ennemmin alati muuttuvassa maailmassa, jossa liiketoiminta tukeutuu vahvasti teknologioihin ja dataan, merkitys on entisestään kasvanut. Yritykset tarvitsevat johtajia, jotka ymmärtävät liiketoiminnan ja teknologian mahdollisuuksia, pystyvät tuomaan teknologiaa ymmärrettäväksi ja rohkaisevat niiden käyttöön. Johtajia, jotka osaavat tukea

TIETOHALLINTOJOHTAJAN ROOLI MUUTTUVASSA MAAILMASSA

Teksti: Satu Palviainen, Group CIO, SVP ICT, COR Group

jatkuvan osaamisen kehittämisen ja kulttuurimuutoksen syntymisessä.

Tietohallintojohtajan roolille on jatkossakin tarve, mutta onko rooliin tulijoita? Löytyykö halukkaita ottamaan suurta vastuuta ja toteuttamaan muutoksia. Tukeaksemme uusia kasvavia ja nykyisiä loistavia tietohallintojohtajia onnistumaan tehtävässään yritys voi edesauttaa onnistumista seuraavilla keinoilla:

1. Yrityksellä on IT-strategia/-suunnitelma, joka on osa liiketoimintastrategiaa. Tietohallinnon tavoitteet ovat linjassa yrityksen pitkän aikavälin strategian kanssa, ja tietohallintojohtajalle annetaan selkeät mittarit, jotka auttavat mittaamaan IT:n arvon tuottoa ja vaikutusta liiketoimintaan sekä tietohallintojohtajaa oman työn priorisoinnissa.
2. Tietohallintojohtaja on johtoryhmän jäsen, joka mahdollistaa, että IT on mukana liiketoimintapäätöksissä eikä pelkästään tukifunktio. Tämä auttaa varmistamaan, että IT-ratkaisut tukevat liiketoiminnan

kasvua ja kilpailukykyä.

3. IT budjetti on riittävä. Budjetilla varmistetaan, että IT:lle myönnetään riittävät resurssit ja investoinnit digitalisaatioon, tietoturvaan ja teknologisiin innovaatioihin. IT-budjettia ei nähdä vain kuluna, vaan strategisena investointina yrityksen tulevaisuuteen.
4. Yritys panostaa henkilöstön ja osaamisen jatkuvaan kehittämiseen, jolloin henkilöstöllä on kyvykkyyksiä käyttää digitaitoja ja omaksua uusia toimintatapoja.
5. Yrityksessä tuodaan teknologiaa näkyväksi ja kannustetaan keskusteluun, jolloin rohkeus keskustella myös IT:n ja teknologian hyödyistä ja niiden mahdollisuuksista kasvaa.

Tietohallintojohtajan rooli on hyvin merkityksellinen jatkossakin, ja tehtävän moninaisuus tulee entisestään kasvamaan teknologiakehityksen ja regulaation myötä.

TEKOÄLYVETOISEN ORGANISAATION JOHTAMINEN

Teksti: Veli-Pekka Kilpeläinen. Data & Analytics Business Lead, Meltlake

Organisaatioissa datan hallinta ja datan hyödyntäminen ovat jo perinteisesti olleet keskiössä liiketoiminnan kehittämisessä sekä tietojohdamisessa. Kuitenkin erityisesti muuttuvassa toimintaympäristössä tänä päivänä älykkäämmän päätöksenteon tukeminen ja tekoälyn käyttöönoton edistäminen ovat organisaatioille vielä entistä korkeampana prioriteettina. Tarve hyödyntää dataa älykkäämmiin muodostaa tarpeen tekoälystrategian ja datastrategian yhdistämiselle.

Tekoälystrategian merkitys organisaatiolle on jo nyt ja lähitulevaisuudessa merkittävä. Tekoälystrategioiden tulisi sisältää keskeiset liiketoimintaprioriteetit, linkittyä vahvasti organisaation datastrategiaan ja huomioida erityisesti henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä muuttuvat roolit, sekä tarpeet uusille taidoille. Datastrategiassa keskiössä ovat datan hallinta ja datan hyödyntäminen älykkäämmän päätöksenteon tukemiseksi ja tekoälyn käyttöönoton edistämiseksi liiketoiminnassa.

Mikä on organisaation tekoälyn maturiteettitaso, sekä henkilöstön tekoälyn vastuullisen hyödyntämisen kypsyysaste ja missä on keskeisiä taitojen puutteita? Millaisia uusia hankkeita organisaatioissa pitäisi olla käynnissä henkilöstön osaamisen kehittämiseksi kriittisten uusien kompetenssien suhteen? Maturiteettimallista tulen kertomaan enemmän omassa artikkelissani Sytyke-lehdessä maaliskuussa 2025. (Stackpole, 2024)

McDonagh-Smithin mukaan organisaatioiden tulisi omaksua kaksitasoinen lähestymistapa tekoälystrategioihinsa: nopeita kokeiluja ja konsepteja käytetään pohjana hitaamman, pitkäaikaisen strategian luomiseen. Tämä perustuu Nobel-palkitun käyttäytymistaloustieteilijä Daniel Kahnemanin "Thinking, Fast and Slow" -konseptiin, jossa yhdistetään nopea ja intuitiivinen ajattelu hitaaseen ja analyyttiseen ajatteluun. (Kahneman, 2011)

On elinehto, että organisaatiot voivat parantaa kyvykkyyksiään ja kilpailukykyään, se edellyttää osaamisen kehittämistä muuttuvassa maailmassa. Tekoälystrategian avaintekijänä älykkäämmäksi johtamiseksi organisaatioiden on parannettava edelleen datan hallinnan prosesseja, käynnistämällä uusia hankkeita myös osaamisen kehittämiseksi, luomalla innovatiivisuutta ja tekemällä yhteistyötä oikeiden kolmansien osapuolten kumppaneiden kanssa silloin, kun se on järkevää.

Lähteet:

- Beth Stackpole, (2024). Leading the AI-driven organization. MIT
- Kahneman, D. (2011). Thinking, Fast and Slow. New York: Farrar, Straus and Giroux.

DIGITRANSFORMAATIO ON KESTÄVYYSUORITUS

Teksti: Pekka Pajuoja. Senior Director, CIO, Business Finland

Moderni IT-johtaminen tapahtuu tiiviissä yhteistyössä liiketoiminnan kanssa tai osana sitä. Digitalisaatio on oleellinen osa liiketoimintaa ja jopa sen ydin. Paljon on kuitenkin vielä tehtävää ja mahdollisuuksia, varsinkin Suomen julkishallinnossa. Näinä säästöohjelmien aikoina tulisi kuitenkin ymmärtää, että saadakseen digitalisaatiolla säästöjä tulee ensin investoida.

Digitransformaation tulee lähteä toiminnan muutoksesta, jolla tavoitellaan arvon tuottoa asiakkaille tai kumppaneille ja usein sisäistä tehostamista. Tietohallintojohtajan ja hänen tiiminsä tehtävä on huolehtia teknisistä edellytyksistä transformaation toteutumisesta. Mutta digitalisaatio ei ole IT-yksikön harjoitus, vaikka se voi antaa siihen ideoita ja vauhtia.

Valtionhallinnossa tai perinteisellä yrityksellä on usein paljon mukana raahtavaa historiaa ja myös teknistä velkaa. Silloin digitransformaatio voi alkaa IT:n kiihdyttämänä. Liiketoiminnan täytyy kuitenkin ensimmäisen vaiheen jäl-

keen tulla mukaan, ja lopuksi ottaa vastuu omasta digitransformaatiostaan.

Boston Consulting Group on artikkelissaan ”The Moment of Truth in Every Digital Journey” tiivistänyt tyypillisen digimatkan kolmeen vaiheeseen. Ensimmäisessä tutkitaan, pilotoidaan ja hankitaan digitalisaation kyvykkyydet, sitten aletaan skaalata tuloksia liiketoimintaan, ja kolmanneksi liiketoiminta omistaa transformaation osana jokapäiväistä toimintaa. Vaiheet eivät ole nopeita sprinttejä vaan ennemminkin pitkä ja ajoittain tuskallinen kestävyysuoritus.

Kateeksi käy vaikkapa niitä startup-yrityksiä, jotka voivat aloittaa puhtaalta pöydältä, jolloin digitalisaatio on alusta alkaen strategian ytimessä. Perinteisellä tavalla toimineelle organisaatiolla tarvittava muutos voi olla merkittävä ja jopa disruptiivinen. Tavoitellaanpa kehitystyöllä millaista digitransformaatiota tahansa se tarkoittaa jotain muutosta toiminnassa, mikä edellyttää aina muutosjohtamista. Digihuumassa voi ihmisten johtaminen helposti unohtua.

Kuva: ThisisEngineering, Pexels

KOULUTUKSET

Johdatus konttitekniikoihin ja DevSecOps-maailmaan
18.3.2025, Tietoturva ry

Miten yhdistää tietoturva ja DevOps niin, että ne tuovat todellista lisäarvoa? Koulutus avaa DevSecOps-mallien perusteet ja näyttää konkreettisesti, kuinka organisaatiot voivat hyödyntää niitä tietoturvan tehostamisessa ja kehityksessä. Koulutus sopii sekä teknisille että ei-teknisille osallistujille.

Sovella nykypäivän tekoälyä testauksessasi
14.5.2025, Helsinki

Kurssi on käytännönläheinen oppimiskurssi, ja harjoitukset tehdään ryhmätestausmuodossa, jossa osallistujien rooleja kierrätetään. Harjoitusten tukena käytettävä kokemusperäinen rakenne mahdollistaa ajan käytön kohdistumisen yhteiseen käytännön kokemukseen tekoälyn soveltamisesta testaustehtäviin.

tivia.fi/tapahtumat

Liity jäseneksi!

JÄSENYYS TIVIA-YHTEISÖSSÄ KANNATTAA!

- Vahva valtakunnallinen vaikuttaja
- ICT-alan puolestapuhuja
- Riippumattoman tutkimustiedon tuottaja
- 28 jäsenyhdistystä, tuhansia henkilöjäseniä ja satoja yhteisöjäseniä
- Tavoitteena jäsenistön ammatillisen osaamisen ja arvostuksen kehittäminen

Lue lisää ja tutustu tarkemmin: tivia.fi

GreenICT kiertue 2025 - Ratkaisuja kestävään tulevaisuuteen

Green ICT -tapahtumat keräävät yhteen alueen kiinnostavimmat yritykset ja toimijat, jotka haluavat olla mukana toteuttamassa ICT -alan vihreää siirtymää. Kiertueen tapahtumat ovat osa kansallisesti toteutettava Green ICT VISIIRI -hanketta.

Green ICT VISIIRI -hanke kasvattaa tietoisuutta ICT-alan vihreästä siirtymästä sekä auttaa löytämään ratkaisuja kohti kestävämpää tulevaisuutta.

Tapahtumasta jää käteen kattava ymmärrys Green ICT:n nykytilasta ja tavoitteista sekä konkreettisia työkaluja vihreän siirtymän toteuttamiseen. Päivän aikana syntyy myös arvokas verkosto samanhenkisten yritysten edustajista, jotka jakavat yhteisen vision kestävästä tulevaisuudesta. Lisäksi päivä tarjoaa mahdollisuuden viettää aikaa rennossa ilmapiirissä ICT-alan huippuosaajien seurassa.

Kiertueen tapahtumapäivämäärät:

4.3.2025	Hämeenlinna	28.3.2025	Kouvola
5.3.2025	Turku	8.4.2025	Oulu
6.3.2025	Pori	9.4.2025	Kokkola
25.3.2025	Kuopio	10.4.2025	Seinäjoki
26.3.2025	Mikkeli		

Kaikki tapahtumat ovat osallistujille maksuttomia.

<https://tivia.fi/green-ict-kiertue-2025>